

یادداشت امروز

تقوای تغییر

■ محمدرضا کردلو

تحولات اخیر در ساحت سیاست ایران، اتفاقاتی که این روزها در کشور رخ می‌دهد و شرایطی که به واسطه مجموعه رفتارها و عملکردهای دولت مستقر به وجود آمده است، یک امر را بیش از هر چیز «ضروری» کرده است:

«تغییر». مساله فیش‌های نجومی، پرونده ۸ هزار میلیاردی صندوق فرهنگیان و نیز کم‌کاری‌های مفرط در مساله مسکن مهر و دهها معضل دولت‌ساخته دیگر، ناراضی‌های اجتماعی و اقتصادی را در بخش‌های مهمی از جامعه همراه با حس نفرت نسبت به برخی مسؤولان - آنهایی که کیلومترها از ارزش‌های اساسی انقلاب فاصله گرفته‌اند - به وجود آورده است. در این شرایط، شاید «تغییر» در بخش‌های مهمی از جریان تصمیم‌گیری و اجرایی کشور امری ضروری به نظر می‌رسد. این تغییر نمی‌تواند همواره در گفتارها و مقاله‌ها و یادداشت‌ها یا در سخنرانی‌های انتقادی همراه با کنایه و طنزهای تلخ مطرح شود اما هیچ بروز و ظهور عملی نداشته باشد. در واقع همین مساله خود یکی از موارد اختلافی پیرامون «تغییر» است. آیا می‌شود با انگارهای ذهنی و غیرمبتنی بر واقعیت‌های جامعه و کاملاً به شکل انتزاعی از مفاهیم سیاسی یاد کرد و برای موفقیت در فرآیندهای سیاسی، مانند انتخابات، امیدوار بود؟ آیا می‌توان همه را به عنوانی مختلف از روندهای موجود حذف کرد و بیکه و تنها قدم در معرکه‌های بزرگ سیاسی نهاد؟ همینجا باید قدری ایستاد و تأمل کرد اما با کدام عینک و کدام رویکرد و با چه نگاهی؟ در تاریخ سیاسی ایران پس از انقلاب، کمتر افرادی از رجال سیاسی یافت می‌شوند که توأمان واجد ویژگی‌هایی باشند که در شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی بود: اخلاق، آزادی، عدالت، صداقت، توجه به مردم و ویژگی‌های متعدد دیگری در ایشان به عنوان یک چهره سیاسی و بالاتر از آن به عنوان یک مبارز سیاسی نمود داشت اما بالاتر از همه اینها واقع‌بینی و تلاش برای به فعلیت رساندن تصمیم‌های بزرگ را می‌توان به عنوان شاخص برجسته شهید بهشتی برشمرد. رفتار شهید بهشتی به تنهایی پاسخی است برای کسانی که این روزها بعضاً هم ناآگاهانه با هرگونه «عمل» و حضور جمعی مخالفت می‌کنند. بهشتی به جای آرزو کردن، فکر می‌کرد و به جای حسرت خوردن، عمل می‌کرد. اینگونه نبود که با نقل محفلی انتقادهایی که این روزها دیگر برای مردم هم کمتر باورپذیر است، صرفاً به اعتراض بیانی اکتفا کند. تشکیلات را اتفاقاً به همین منظور سازماندهی می‌کرد. حزب جمهوری که با همه عمر کوشش توانست منشأ تغییرات جدی در سیستم اجرایی کشور شود، نمونه‌ای از حضور فعالانه شهید بهشتی در عرصه عمل است. با قدرت در مدیریت حزب، در حزب‌سازی و تفکر حزبی در همان یکی - دو سال بعد از انقلاب کلی نیروی تشکیلاتی تربیت کرد. بهشتی به تغییر معتقد بود اما نه ایجاد تغییر بر اساس انتزاعات غیر قابل دسترس و نه با تکیه بر احساسات و آرزوهای دور و دراز، بلکه با توجه به واقعیت‌های موجود و برآوردهای دقیق تحلیلی از فضای سیاسی، ترکیب مجلس خبرگان قانون اساسی در ابتدای انقلاب را در نظر بیاورد. نیروهای مؤثر از جریان‌های مختلف، از نهضت آزادی و جبهه ملی گرفته تا گروه‌های دیگر در این مجلس حضور دارند اما چه کسی منشأ تغییرات اساسی در قانونی است که قرار است برای یک انقلاب نوپا نوشته شود؟ بیشتر حاضران در مجلس خبرگان قانون اساسی اذعان دارند که این شهید بهشتی بود که مدیریت این رخداد بزرگ را در دست گرفته بود و قدرت تعامل با همه گروه‌ها را نیز داشت. انقلاب کمتر کسی در طول تاریخ دارد که به اندازه بهشتی مولد و منشأ تغییر بوده باشد اما چه تغییری در چه بستری و با کدام استراتژی، بهشتی دارای ۴ ویژگی برجسته در ایجاد تغییر بود. دانش تغییر، جرأت تغییر، قدرت تغییر و از همه مهم‌تر و با اهمیت‌تر «تقوای تغییر» از مولفه‌هایی بود که از بهشتی یک شخصیت فعال و پویا برای نهادسازی و اداره تشکیلات، مواجهه با مخالفان و تعامل با همفکران ساخته بود.

ادامه در صفحه ۵

با وجود مخالفت دولت
مجلس راه اندازی سامانه ثبت حقوق و مزایای مدیران با امکان دسترسی عموم مردم را تصویب کرد

پایان صفدریسم

صفحه ۲

بیانی خلاصه اعتقادات و اخلاقیات رهبران ترکیه تابعی از منافع آنهاست.

شاید اگر ادعا کنیم مرحوم «نجم‌الدین اربکان» استاد فکری اردوغان پیش از همه به این ذات خبیث اردوغان و حزب عدالت و توسعه پی برده بود سخنی به اغراق نگفته‌ایم. اربکان در مصاحبه با «الشرق الاوسط» درباره اردوغان اینگونه اظهار نظر می‌کند: «من از کردار و رفتار اردوغان و مسیری که در آن حرکت می‌کند، راضی نیستم. ما از او گله داریم، زیرا ملت ترک را به سوی مشکلات بزرگ سوق می‌دهد. ما از وابستگی او به صهیونیست‌ها و مشارکت او با آنان در برخی برنامه‌ها ناراضی هستیم. چرا طیب اردوغان نظامیان ترکیه را در چارچوب نیروهای سازمان ملل متحد به لبنان می‌فرستد تا حزب‌الله را خلع سلاح کنند؟»

وی در گفت‌وگویی دیگری با انتقاد صریح از سیاست‌های حزب عدالت و توسعه به عنوان شاخه‌ای از حزب رفاه که موسس آن اربکان بوده است، می‌گوید: «او - اردوغان - در سایه حمایت برخی قدرتهای خارجی به اقتدار رسید. او در حال حاضر ندانسته دارد آب به آسیاب قدرتهای نژادپرست صهیونیستی - امپریالیستی موجود در دنیا می‌ریزد و از نظام ناعادلانه صهیونیستی - غربی آنان حمایت می‌کند.»

- بی‌نوشت
۱- Terror
۲- Rutin
۳- Opportunist

عواقب خوانش «آفتاب پرستانه» اردوغان

■ شهاب‌الدین سینایی

شهریاران و حکمرانان باید بتوانند دست به هر عملی بزنند تا نظم در جامعه برقرار شود. در خوانش دینی از ماکیاولیسم روش‌ها و نگرش‌های ماکیاولیستی در بستر مذهبی به کار گرفته می‌شود. در نتیجه چنین نگرشی، قدرت هدف است فلذا برای حفظ این قدرت استفاده از هر وسیله انسانی یا غیرانسانی مجاز شمرده می‌شود. در ترکیه حزب عدالت و توسعه بویژه شخص اردوغان با تبعیت از رویکردی «اپورتونیستی»^۱ و «کثر تعریف» از شریعت اسلام هر بار نگرشی خاص از اسلام را بر سر دست گرفته و از آن (در ظاهر) پیروی می‌کنند. بنابراین بسته به منافع حزب و شخص اردوغان، گاه خوانش لیبرال از اسلام و گاه خوانش تکفیری از آن مورد توجه رهبران «آفتاب پرست صفت» حزب عدالت و توسعه قرار می‌گیرد. طبیعی است این نوع نگاه منافقانه و فرصت‌طلبانه برای هیچکس حتی وحشیان داعشی که در وحشی‌گری خود بسیار مومند نیز مطلوبیت ندارد. به عبارت ساده حزب عدالت و توسعه و بویژه اردوغان هرگاه هدف پیوستن به اتحادیه اروپایی را دنبال می‌کنند خوانش لیبرال از اسلام ارائه می‌دهند و هرگاه عقب‌ماندگی خود در منطقه از ایران را می‌خواهند جبران کنند با احیای تفکرات اخوانی خود خوانشی تکفیری از اسلام را دنبال می‌کنند. به

نگاه

«ترور»^۱ به اصلی‌ترین «روتین»^۲ این روزهای مردم ترکیه تبدیل شده است. با ترور سفیر روسیه در ترکیه به نظر می‌رسد آشوب و بی‌ثباتی در این کشور وارد فاز جدیدی شده است. رهبران حزب حاکم ترکیه نیز طبق روال گذشته هر بار انگشت اتهام را به سوی یکی از دشمنان خود نشانه می‌روند. با این حال آنگونه که شواهد و قرائن نشان می‌دهد شخص «رجب طیب اردوغان» دوست دارد با نادیده گرفتن واقعیت‌های منطقه گاه «فتح‌الله گولن» و گاه «مخالفان کرد» را در معرض اتهام قرار داده و به قلع‌وقمع آنها بپردازد. البته رفتارهای امروز اردوغان برای آشنایان به تاریخ عثمانی چندان عجیب نیست. چند سال پیش بود که «اوشنگتن تائمز» در تحلیل خود درباره اردوغان به برخی شباهت‌های رفتاری او به «سلطان محمود عثمانی» اشاره کرد. سلطان محمود نیز تمام مخالفان خود را توطئه‌گر می‌دانست و با همین ترغیب به قلع‌وقمع آنها می‌پرداخت.

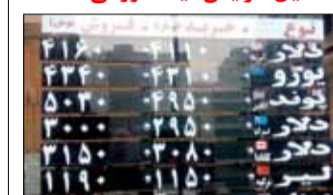
اگرچه اتهام‌زنی‌های اردوغان به رقبای سیاسی داخلی خود از فردای پس از کودتا تشدید شده است با این حال شواهد و قرائن حکایت از آن دارد که منشأ بسیاری از آشوب‌های امروز ترکیه پیش از آنکه از سوی رقبای سیاسی داخلی اردوغان باشد از خارج از مرزها و به‌وسیله دل‌بستگان وابسته به جریان تکفیری داعشی هدایت می‌شود. موضوعی که گویا اردوغان لاقلاً تاکنون خیلی تمایلی به پذیرش آن نداشته است. رفتار اردوغان به گونه‌ای است که انگار ضربه خوردن از متحد

تئیه‌های امروز

رکوردشکنی بازار ارز ادامه دارد
دلار دیروز به ۴۱۶۰ تومان رسید

دلار روانی!

■ سخنگوی دولت:
دلیل افزایش قیمت روانی است

صفحه ۳

تازه‌ترین گزارش مرکز آمار از نتایج طرح آماری نیروی کار در تابستان ۹۵

نرخ بیکاری ۱۲/۷ درصد

صفحه ۳

صدور مجوز برای انجمن موازی خبرنگاران تهران برای چیست؟

خانه خواری به اسم روزنامه‌نگاری!

صفحه ۲

رئیس قوه قضائیه:

پرونده فتنه باز است

صفحه ۲

روزنه

وقتی «تصمیم گیرنده» و «ذی نفع» یکی باشد!

■ امیر استکی

در لیبرال‌ترین نظام‌های اقتصادی و سیاسی هم نمی‌شود تصمیم‌سازان و مدیران اجرایی ارشدی را یافت که خود جزو ذی‌نفعان عمده همان زمین مسؤلیت‌شان باشند. دلیل این امر هم بسیار ساده و بدیهی و همه‌فهم است؛ اینکه تصمیم‌گیرنده و ذی‌نفع نباید یکی باشد و اینکه در صورت رخداد چنین چیزی تصمیمات بسادگی به جای پوشش دادن «منافع جمعی» به سمت تأمین «منافع شخصی» تصمیم‌گیرندگان و مدیران هدایت می‌شود. پیرو همین ازام بدیهی، رئیس‌جمهور پیش‌تر از وزرا و مدیران ارشد دولتش خواسته بود اگر در هیات مدیره شرکت‌های خصوصی عضو هستند، اقدام به خروج کنند و اگر حاضر به آن کار نباشند، قاعداً باید قید کرسی وزارت و مدیریت را بزنند. در این میان اما بعضی وزرای کلینیه به نظر راه‌سومی را در پیش گرفته‌اند؛ استراتژی هم این و هم آن! آقای نعمت‌زاده، وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت که گاه‌ب‌گاه خریساز هم می‌شود، مهم‌ترین این وزراست. براساس آگهی‌های ثبت شرکت‌ها در روزنامه رسمی کشور، نعمت‌زاده لاقلاً از سال ۹۱ به بعد در هیات مدیره شرکت‌های رسافر مد به شماره ثبت ۱۳۳۳۷۹، پلیمری پویا جم خاورمیانه به شماره ثبت ۴۲۳۷۲۷، آرگ شیمی‌پارسا به شماره ثبت ۳۴۱۷۶۳، مهندسی توسعه پترو فرایند کرخه به شماره ثبت ۴۳۵۳۵، الوند پترو انرژی کیش به شماره ثبت ۱۰۲۳۳، هرمان تجارت‌گستر کیش به شماره ثبت ۱۰۲۴۹، برق انرژی پاینده جم به شماره ثبت ۴۲۳۴۴۵، توسعه پتروشیمیایی ساحل دریا به شماره ثبت ۴۲۶۵۸۲، توسعه نگین مکران به شماره ثبت ۴۲۶۸۶۸، توسعه صنعت نعمت به شماره ثبت ۴۰۸۱۲۵، تولید برق دژیل انرژی به شماره ثبت ۴۲۶۰۴۹ و... حضور دارد.

البته باید گفت در بیشتر شرکت‌های نامبرده و شرکت‌هایی که از قلم افتاده‌اند و تعدادشان هم کم نیست، شرکت «توسعه تجارت نعمت» سهامدار اصلی است و در یکی - دو سال اخیر نمایندگی این شرکت در هیات مدیره شرکت‌های یاد شده از نعمت‌زاده به افراد دیگری منتقل شده است ولی با این وجود هنوز سهام عمده آنها متعلق به شرکت توسعه تجارت نعمت است که همانطور که از نام آن هم مشخص است خط و... ادامه در صفحه ۵

همزمان با دهه‌ی بصیرت
عرضه ۲۶ عنوان کتاب با
موضوع بصیرت و فتنه ۸۸
با تخفیف ۲۰ درصد

www.irdc.ir
دفتر مرکزی: ۲۲ ۲۱ ۱۱ ۷۴
فروشگاه مرکزی: ۶۶ ۹۶ ۱۵ ۳۶

مؤسسه فرهنگی هنری